

Handläggare
Sigita Jogminaite
Telefon: 08-50825194**Till**
Socialnämnden
2025-09-23

Remiss av slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter– några anslutande frågor (SOU 2025:45)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr 2025/1022

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat slutbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor (SOU 2025:45)* till socialnämnden för yttrande.

Delbetänkandet SOU 2024:63 överlämnades den 2 september 2024 och fokuserade på behovet av informationsutbyte för att motverka fusk, brottslighet och felaktiga utbetalningar samt på sekretessbrytande regler. Slutbetänkandet SOU 2025:45 publicerades den 25 april 2025 och redovisar de återstående frågeställningarna från direktivet.

Syftet med utredningen (SOU 2025:45) är att:

- analysera behovet av att utbyta *öppen offentlig information* mellan myndigheter, särskilt att överväga en bestämmelse som tillåter myndigheter att dela offentlig information *på eget initiativ* utan föregående förfrågan
- genomföra en översyn av myndigheternas registerförfattningar för att säkerställa att föreslagna förändringar är praktiskt genomförbara
- väga detta behov mot individens rätt till integritet och dataskydd.

Utredningen föreslår en lagändring som gör det möjligt för myndigheter att lämna ut offentlig information till annan myndighet på eget initiativ, även utan formell begäran, för att stödja effektiv samverkan och snabba åtgärder. Förslagen ska ta hänsyn till att den enskildes integritet ska skyddas. Utredningen menar att informationsutbytet bör ligga inom ramen för dataskyddsförordningen och sekretesslagen. En översyn av befintliga registerförfattningar föreslås också för att undanröja

lagliga hinder och möjliggöra de föreslagna utbytena på ett ändamålsenligt sätt.

Förvaltningen är generellt positiv till förslagen, men vill tydligt understryka att rättssäkerheten och integritetsskyddet måste vara central. Även om utredningens förslag innehåller viktiga förstärkningar av integritetsskyddet kvarstår behovet av tydligare avgränsningar och uppföljning. Den generella sekretessbrytande bestämmelsens breda tillämpningsområde riskerar att leda till utlämnande av uppgifter som inte är nödvändiga för mottagarens uppdrag. Möjligheten till proaktivt utlämnande bör därför kombineras med krav på dokumentation, intern kontroll och återkommande uppföljning, i syfte att värna den enskildes förtroende för myndigheternas hantering av personuppgifter. Även vid utlämnande av öppen offentlig information bör en kontextuell prövning göras för att säkerställa att uppgifterna inte blir integritetskänsliga i det sammanhang de används. Förvaltningen anser att en balanserad och lagstyrd samverkan mellan myndigheter bedöms kunna stärka det förebyggande arbetet och skapa en mer sammanhållen offentlig sektor.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden skickat en remiss av Slutbetänkandet – *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor* (SOU 2025:45). Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, äldre- och barnnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 15 oktober 2025.

Ärendet

Den 2 september 2024 överlämnade utredningen delbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter. Behov och föreslagna förändringar* (SOU 2024:63). Utredningen överlämnar nu slutbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor* (SOU 2025:45).

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta offentlig information mellan berörda myndigheter kan tillgodoses. I utredningens uppdrag har det ingått att särskilt överväga och lämna förslag på en bestämmelse som i större utsträckning gör det möjligt att på eget initiativ lämna ut offentliga uppgifter till en annan myndighet

Den statliga utredningens uppdrag har varit att se över de lagar och regler som styr hur myndigheter får använda sina register. Syftet

med översynen är att säkerställa att de förslag som lämnas kan användas på ett effektivt och praktiskt sätt. Vid behov ska utredningen också föreslå nya bestämmelser. I uppdraget har det även ingått att väga nyttan av ett förbättrat informationsutbyte mellan myndigheter mot den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet.

Utredningen föreslår en förändring av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, som på ett övergripande plan påverkar myndigheters möjligheter att samverka och utbyta information. Förslaget innebär att det ska införas en ny generell bestämmelse, 6 kap. 5 a § OSL, som kompletterar den befintliga regleringen i 6 kap. 5 § samma lag, men som till skillnad från den bestämmelsen inte kräver en begäran från mottagaren och som inte heller innebär att den utlämnande myndigheten åläggs en skyldighet att lämna uppgifter till andra myndigheter. Bestämmelsens syfte är att ge myndigheter ett uttryckligt rättsligt stöd för att på eget initiativ lämna uppgifter som inte är sekretessbelagda till andra myndigheter, om utlämnandet kan antas vara av betydelse för att den utlämnande eller den mottagande myndigheten ska kunna fullgöra sin författningsreglerade verksamhet.

Utredningen föreslår även vissa förtydliganden gällande myndigheters informationsutbyte. Förslaget innebär att det i dataskyddsreglering som, med något undantag, kompletterar dataskyddsförordningen på sektors- eller myndighetsnivå ska införas upplysningsbestämmelser som tydliggör att personuppgifter får behandlas i enlighet med offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser. Utredningen föreslår också att det inte ska göras någon dataskyddsrättslig åtskillnad mellan olika former av sekretessbrytande bestämmelser i brottsdatalagen (2018:1177), BDL.

Slutligen föreslår utredningen att omotiverade hinder mot att myndigheter utbyter uppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst ska upphävas i den mån sådan reglering förekommer i den kompletterande dataskyddsregleringen. I det sammanhanget föreslår utredningen att elektroniskt utlämnande på annat sätt än genom direktåtkomst ska vara tillåtet om det inte är olämpligt.

Det övergripande syftet med samtliga förslag är att förtydliga vad som redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen avseende förbud att röja uppgifter och undantag från dessa förbud. Förslagen syftar också till att anpassa regleringen i offentlighets- och sekretesslagen till det allmänna dataskyddsrättsliga regelverket. Genom en reglering som är tydlig och fri från synbara konflikter och motsägelser kan, enligt utredningen, myndigheternas möjligheter att samverka och, som en del av samverkan, utbyta information med varandra förbättras. Som ett resultat av

utredningens förslag kan särskilt utbytet av personuppgifter förväntas bli mindre komplicerat för tillämparen och därmed utökas.

Utredningen bedömer att förslag, som inte innebär några nya skyldigheter, inte kommer att leda till kostnadsökningar för kommuner och regioner. Utredningen bedömer även att deras förslag inte innebär någon inskränkning i det kommunala självstyret.

Utredningen föreslår att författningsändringarna ska träda i kraft den 1 oktober 2026. Utredningen bedömer att det inte finns något behov av särskilda övergångsbestämmelser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 17 september 2025. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 18 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Effektivt informationsutbyte är avgörande för att myndigheter ska kunna bekämpa fusk, felaktiga utbetalningar och brottslighet. Nuvarande sekretessregler hindrar ibland att viktig information delas, även när det är motiverat.

Förbättrat informationsutbyte kan minska behovet av upprepade kontakter med andra myndigheter vilket i många fall kan effektivisera utredningsarbetet samt att tillgång till aktuell och korrekt information gör det enklare att fatta rättssäkra beslut. Genom direkt delat informationsunderlag kan risken minskas att till exempel bevilja bistånd på felaktiga grunder, då man har bättre möjligheter att upptäcka och utreda misstänkta felaktigheter i ett tidigt skede. Förslagen främjar i bästa fall även en mer sammanhållen offentlig sektor där myndigheter arbetar tillsammans mot gemensamma mål.

Det finns många möjliga fördelar med det utökade informationsutbytet som utredningen föreslår. Genom att få tillgång till relevant information från myndigheter kan socialtjänsten till exempel agera snabbare för att skydda barn från att fara illa eller dras in i kriminalitet. Informationsdelning kan förbättra det brottsförebyggande arbetet, särskilt i utsatta områden. I arbetet med barn och unga i utsatta områden uppstår ofta situationer där socialtjänsten har kännedom om oroande omständigheter, men saknar tillgång till relevant information från andra myndigheter. Ett exempel kan vara när polisen observerar att en ungdom regelbundet vistas på en plats där grov kriminalitet förekommer. Enligt nuvarande rätt krävs i regel en formell begäran från socialtjänsten,

och även då kan sekretess hindra utlämnande. Med det föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen skulle polisen kunna dela sådan icke-sekretessbelagd information – så kallad öppen offentlig information – med socialtjänsten på eget initiativ. Denna typ av informationsdelning bedöms kunna bidra till tidigare och mer träffsäkra insatser, särskilt i områden där samverkande myndigheter behöver agera skyndsamt för att förebygga social oro, rekrytering till kriminella nätverk och utsatthet bland barn och unga. Det är viktigt att notera att polisen redan idag, vid observationer av barn som umgås med kriminellt belastade individer eller vistas i miljöer där grov kriminalitet förekommer, har en skyldighet att göra en orosanmälan till socialtjänsten. Den lagstadgade anmälningsplikten för verksamheter som kommer i kontakt med barn är avsiktligt utformad med en låg tröskel, i syfte att säkerställa att relevant information når socialtjänsten i ett tidigt skede. Den typ av uppgifter som avses i utredningen hanteras i nuläget inom ramen för befintliga rutiner för orosanmälningar.

Större informationsutbyte kräver tydliga rutiner för hur information får samlas in och användas – inte minst ur ett integritetsperspektiv. Om individer upplever att deras uppgifter delas för lättvindigt, kan det minska tilliten till myndigheter – särskilt inom socialtjänsten och hälso- och sjukvård. Informationsutbytet måste ske med respekt för individens rätt till skydd för sin personliga integritet. Därför är det av yttersta vikt, vilket utredningen också föreslår, att utlämnande endast sker när det kan antas vara av betydelse för berörd myndighets uppdrag. Förvaltningen ser behov av att närmare analysera hur denna typ av informationsdelning påverkar tilliten till socialtjänsten, särskilt inom barn- och ungdomsvården.

Även om samhällspåverkan kan antas vara stor genom att dessa ändringar kan bidra till att motverka systemhotande välfärdsbrottslighet, måste detta balanseras mot skyddet för utsatta grupper och barn. Det kan finnas risk för att förebyggande arbete försvåras om individer undviker kontakt med myndigheter av rädsla för att information kan komma att delas vidare. Detta kan också leda till att det kan bli svårare för individen att överblicka vilka uppgifter som delas och varför, vilket kan skapa onödig oro. Socialtjänsten hanterar mycket känsliga personuppgifter och ett generellt sekretessundantag kan öka risken för att uppgifter sprids slentrianmässigt.

Den föreslagna regleringen innebär främst att socialtjänsten får större möjligheter att dela information med andra myndigheter, särskilt polisen, snarare än att ta emot information. Även om detta kan minska osäkerhet och godtycke, väcker det oro eftersom det är en del av ett bredare mönster där sekretesslagstiftningen gradvis urholkas. Inom barn- och ungdomsvården är sekretessen avgörande

för att skapa trygghet och tillit. Om klienter upplever att deras uppgifter lätt kan spridas vidare, riskerar det att hämma öppenhet och förtroende i samtal med socialtjänsten.

Utredningen betonar att informationsutbyte mellan polis, skola och socialtjänst får förbättrade möjligheter för att förebygga och upptäcka bland annat fusk, brottslighet och utsatta barns situation. Det är i regel inte vanligt förekommande att socialtjänsten nekas tillgång till information från skola eller polis. I de flesta fall sker informationsöverföring, förutsatt att det inte rör särskilt känsliga uppgifter såsom misstanke om brott. Ofta är det dessa myndigheter som initierar kontakt med socialtjänsten i syfte att få till stånd åtgärder. Den föreslagna regleringen syftar därför främst till att underlätta för socialtjänsten att lämna ut information till andra aktörer, snarare än att reglera mottagandet av information.

Detta bör ses i ljuset av en bredare utveckling där sekretesslagstiftningen successivt luckras upp. Inom vissa verksamhetsområden kan dock tydliga och lätt tillämpliga bestämmelser om informationsutlämnande vara av godo, särskilt om de bidrar till ökad rättssäkerhet och förbättrad myndighetssamverkan. En generellt hållen bestämmelse om utlämnande på eget initiativ skulle i sådana fall kunna ha en positiv effekt.

Mot bakgrund av utredningens bedömningar och föreslagna lagändringar ställer sig förvaltningen i huvudsak positiv till ambitionen att stärka myndighetssamverkan, särskilt i syfte att motverka fusk och oegentligheter inom exempelvis ekonomiskt bistånd. Samtidigt vill förvaltningen understryka vikten av att noggrant beakta de integritetsmässiga konsekvenserna av ett utökat informationsutbyte, särskilt inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård. Tilliten mellan familjer och socialtjänsten är en grundförutsättning för ett fungerande stödarbete, och risker för minskad öppenhet i kontakten med socialsekreterare bör vägas in i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen, med ovanstående nyansering som särskilt inspel.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Remiss av slutbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter– några anslutande frågor (SOU 2025:45)*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-09-11
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-09-11